

8.

Integrált Károsító-specifikus Ellenőrzési Adatlap

Chrysanthemum stunt viroid

Vizsgáló laboratórium:

NÉBIH ÉLI Növény-egészségügyi Diagnosztikai Nemzeti
Referencia Laboratórium (NDNRL)
1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.

A. Általános rész:

1. Növényegészségügyi státusza: 2/A/II d) 3

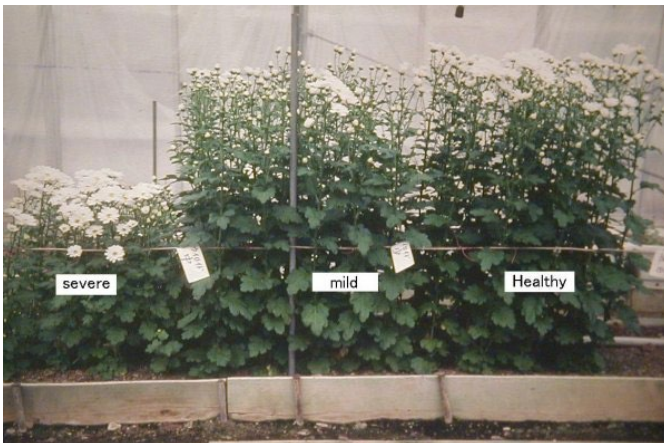
Földrajzi elterjedés: Világszerte elterjedt

2. A károsító rövid leírása:

Fertőzés tünetei:

A betegség tünetei nagyon változatosak lehetnek, amelyek elsősorban a fajtakörthől és a hőmérséklettől függenek. Míg a vírusos betegségek tünetei a meleg időjárás hatására gyakran maszkírozódnak (átmeneti tünetmentesség), addig a viroidok esetében a tünetek megjelenésének kedvez a nagyobb (30 °C körüli) hőmérséklet. A típusos betegség fellépésekor a növények 10 – 50%-os növekedésbeli visszamaradottsága észlelhető (1., 2., 3. kép). Jellemző a levelek sárgulása (3. kép), a 8 – 10 nappal korábbi virágzás és a dugványok rossz gyökeresedése is. A fertőzött növények virágai kisebbek és deformáltak (4. kép).

Palántakori fertőzés esetén a növények még virágzás előtt kipusztulhatnak. Főleg a nagyvirágú cserepes fajták érzékenyek a betegségre, melyek igen elterjedtek a hazai termesztésben.

1. kép: CSVd által okozott súlyos (severe, baloldalon) és közepes (mild, középen) törpülés. A kép jobb oldalán az egészséges (healthy) növények láthatók.

2. kép: CSVd által előidézett különböző mértékű törpülés, az állomány magassága egyenlőtlen

1. kép: CSVd által okozott sárgulás és törpülés

1. kép: CSVd virágtünetei: balra és jobbra a fertőzött, középen az egészséges növény

Morfológiája: Cirkuláris, egyszálú, 354 – 356 nukleotidból álló RNS. Fehérje molekulát nem tartalmaz.

3. Gazdanövényei

- *Dendranthema grandiflora*,
- *Arggyranthemum frutescens*,
- *Petunia hybrida*,
- *Ageratum* spp.

4. Terjedés módja:

Elsősorban fertőzött szaporítóanyaggal, de fertőző eszközökkel, vagy növény-növény kontaktussal mechanikailag is terjed.

5. Identifikációs eljárás

A CSVd azonosítását RT-PCR és szekvenálás módszerekkel a NÉBIH ÉLI NDNRL végzi.